

**ՀԱՆՐԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՆԻՑԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ
ԳՈՒՅՔԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ ԲԱՑԱՌԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄԻՑ ԽՈՒՍԱՓԵԼԸ
ԿԱՆԽԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ
ՀԱՄԱԳԱՏԱԽԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երեւան

17 ապրիլի 2007թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով.
Վ. Հովհաննիսյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Զ. Ղուկասյանի
(զեկուցող), Ռ. Նազարյանի, Ռ. Պապյանի, Վ. Պողոսյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի
2 կետի, 101 հոդվածի 1 կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի
Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72 հոդվածների,

դռնբաց դատական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «Հայաստանի
Հանրապետության կառավարության և ֆինանժիայի Հանրապետության
կառավարության միջև եկամուքների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու և
հարկումից խուսափելը կանխելու մասին համաձայնագրում ամրագրված
պարբակությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը
համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի
դիմումը սահմանադրական դատարան:

Ուսումնասիրելով առյն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապե-
տության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՌՌ Փինանսների և Էկոնո-
միկայի նախարարի փեղակալ Ս. Կարայանի գրավոր բացաբրությունները, հետա-
գործելով համաձայնագիրը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի
Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց .**

1. Քննության առարկա համաձայնագիրը Կողմերն սպորտագրել են 2006թ. հոկտեմբերի 16-ին՝ Երեւանում:

Համաձայնագրի նպարակը Կողմերի ռեզիդենտների եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկումից խուսափելը կանխելու միջոցով երկու պետությունների միջև փնտեսական, գիրական, փեխնիկական և մշակութային հարաբերությունները զարգացնելն է:

Գույքի և եկամուտների կրկնակի հարկումը բացառելու ընթացակարգը սահմանված է համաձայնագրի 23 հոդվածում: Կողմերի ռեզիդենտների նկարմամբ այն իրականացվում է անխորականության սկզբունքով:

2. Համաձայնագրի շրջանակներում կիրառման ենթակա հարկագրեսակները և հարկվող սուբյեկտները սահմանված են 2 և 4 հոդվածներում:

Համաձայնագիրը կիրառելի չէ դիվանագիրական առաքելությունների և հյուպարուսական հիմնարկների անդամների, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունների, դրանց մարմինների, պաշտոնարար անձանց նկարմամբ:

3. Համաձայնագրի մի շարք հոդվածներում սահմանված են հարկման հետևյալ օբյեկտները.

- անշարժ գույքից սպացված եկամուտը /ներառյալ գյուղագնդեսությունից կամ անդամական փնտեսությունից եկամուտը/,
- ձեռնարկագիրական գործունեությունից, ինչպես նաև փոխկապակցված ձեռնարկություններից սպացված շահույթը,
- միջազգային փոխադրումներից՝ նաևների կամ օդանավերի շահագործման արդյունքում, սպացված շահույթը,
- շահաբաժինները, բուլունները, ռոյալթին,
- անկախ և կախյալ անհարական ծառայությունները, ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերությունների փնօրենների հոնորարները,
- արդիսպների և մարզիկների գործունեությունից սպացված եկամուտը,
- կենսաթոշակները, պետական ծառայության դիմաց վճարված աշխատավարձը,
- ուսանողին կամ պրակտիկանդին դրված վճարումները, ինչպես նաև այլ եկամուտներ՝ 20 և 21 հոդվածներում սահմանված կարգով:

4. Բացի համաձայնագրի կիրառումն ապահովող վերոհիշյալ հիմնական պարտավորություններից, Հայաստանի Հանրապետությունը նաև պարտավորվում է.

- մյուս Կողմի ռեգիդենսով հանդիսացող կամ մինչեւ Հայաստանի Հանրապետություն ժամանելը մյուս Կողմի ռեգիդենսով հանդիսացած ուսանողին կամ պրակտիկանքին ազագել ապրելու, ուսանելու, վերապարասպվելու համար սրացած վճարումների հարկումից (20 հոդված),
- կրկնակի հարկումը բացառելու նպագակով Հայաստանի Հանրապետության ռեգիդենսովի՝ մյուս Կողմում հարկվող եկամուտ սրանալիս թույլափրել այդ եկամուտի կամ գույքի հարկի նվազեցում մյուս Կողմում վճարված հարկին հավասար գումարի չափով (23 հոդված),
- համաձայնագրի 26 հոդվածում նախագրեսված պայմաններին համապարասիսն մյուս Կողմի իրավասու մարմիններին ապահովել այնպիսի փեղեկագրությամբ, որն անհրաժեշտ է համաձայնագրի եւ դրանում ընդգրկված հարկերի վերաբերյալ ներպետական օրենսդրության նորմերի կիրառման համար:

5. Համաձայնագրում նախագրեսված են Կողմերի պարբականությունների համաձայնեցված կարարման առնչությամբ ծագած խնդիրների լուծման, համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու եւ գործողությունը դադարեցնելու ընթացակարգեր (25 եւ 29 հոդվածներ):

6. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետության սրանձնած պարբակությունները համահունչ են ՌԴ Սահմանադրության 3, 8, 9 հոդվածների դրույթներին, քանի որ կոչված են զարգացնելու Կողմերի միջև բարիդրացիական, փոխահավելվ հարաբերությունները, ինչպես նաև սրեղծելու բարենպաստ պայմաններ փնտեսական գործունեության ազագության, մարդու իրավունքների եւ ազագությունների պաշտպանությունն ապահովելու համար:

Ենելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի 2 կետով, 102 հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դադարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63 եւ 64 հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Յ .**

1. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ ֆինանսիայի Հանրապետության կառավարության միջեւ եկամուտների եւ գույքի կրկնակի հարկումը

բացառելու եւ հարկումից խուսափելը կանխելու մասին համաձայնագրում ամրագրված պարբավորությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102 հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՅՆ

Վ. ՇՈՎՃԱՆՆԻՍՅԱՆ

17 ապրիլի 2007թվականի
ՍԴՈ-697